

Yhteissuunnittelutyöaika

Vesot

Tesot

Yleissivistäväopetus
Kunta, Yksityinen opetusala, Harjoittelukoulut

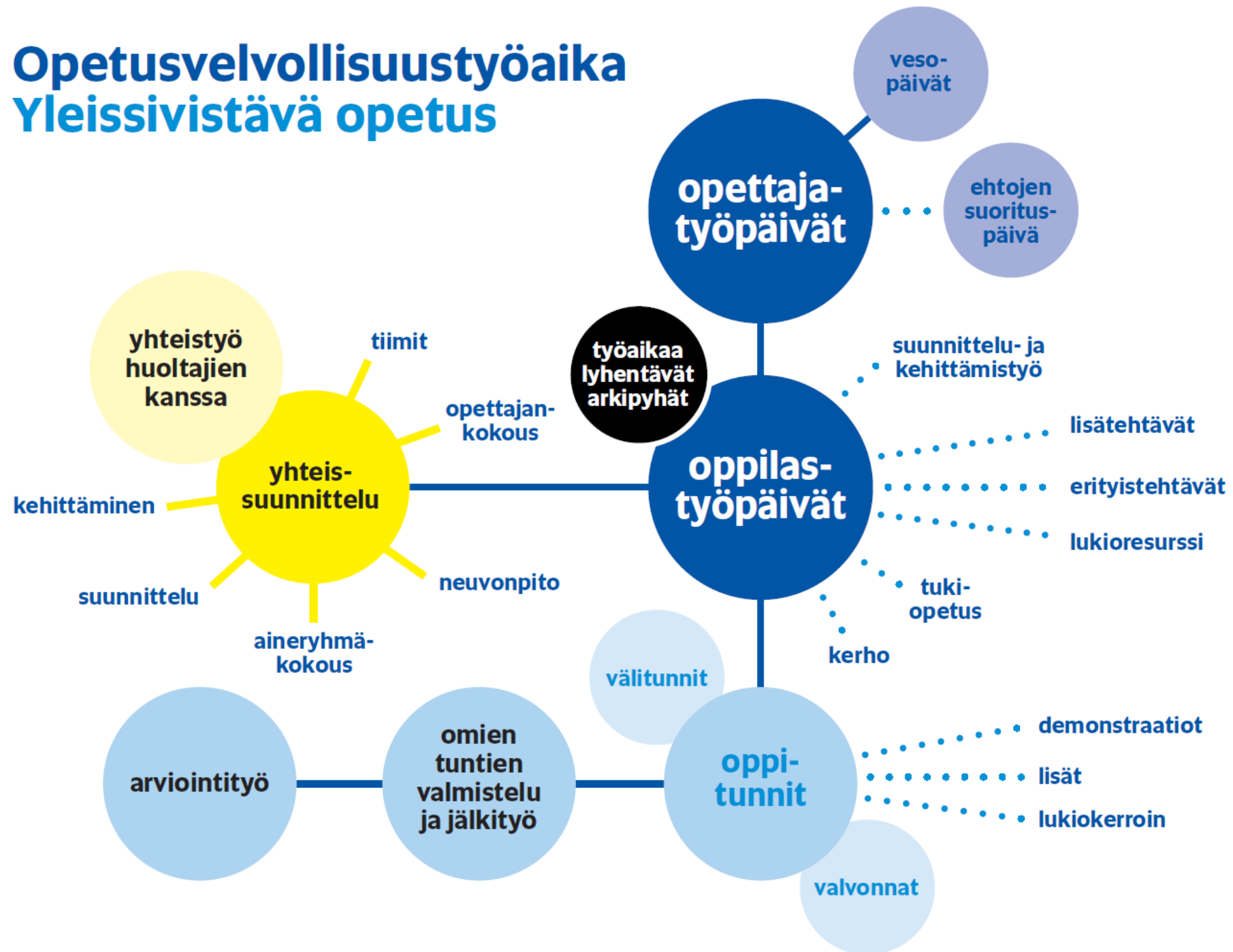

YS-aika ja VESO:t

- Tämän kalvosarjan avulla pyritään avaamaan mahdollisimman kattavasti yleissivistävässä opetuksessa toimivien opettajien YHTEISSUUNNITTELUTYÖAIKAA ja VESO/TESO-KOULUTUKSIA.
- Kalvosarja toimii ohjeena seuraaville sopimusaloille (Kunta OVTES, Sivista yksityiset oppilaitokset sekä harjoittelukoulut).

Opetusvelvollisuustyöaika

Yleissivistävä opetus

Yhteissuunnittelu

Yleissivistävä opetus

Kunnan perusopetus Yhteissuunnittelutyöaika

Mihin tarkoitettu?

Opettajalle määrättyjen viikoittaisten opetus- ja muiden tehtävien lisäksi opettajan tulee osallistua koulussa opetuksen yhteissuunnitteluun, aineryhmittäisiin ja asiaryhmittäisiin neuvonpitoihin, kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön sekä opetuksen suunnitteluun ja koulun toiminnan kehittämiseen liittyvien tehtävien tekemiseen.

Kunnan perusopetus Yhteissuunnittelutyöaika

Kuinka paljon?

Yhteissuunnittelutyöajan kokonaismäärä lukuvuoden aikana on **enintään 120 tuntia**. Yhteissuunnittelutyöaika ei voi lisätä lukuvuoden opettajatyöpäivien määrää. **Maksimituntimäärän ylitys on sopimusrikkomus, alitus ei ole**. Siksi työaikasuunnitelmassa pitää olla väljyyttä.

Jos opettajalla on palkanmaksunperusteena olevia tunteja alle opetusvelvollisuuden, ositetaan ys-ajan määrä samassa suhteessa.

Sivutoimisella tuntiopettajalla ei ole yhteissuunnitteluelvelvoitetta.

Kunnan lukiot Yhteissuunnittelutyöaika

Mihin tarkoitettu?

Aineenopettajan yhteissuunnittelutyöaikaan kuuluu osallistuminen opettajankokouksiin, aineryhmäkokouksiin ja neuvotteluihin.

Kunnan lukiot

Yhteissuunnittelutyöaika

Kuinka paljon?

Yhteissuunnittelutyöajan kokonaismäärä lukuvuoden aikana on **enintään 101 tuntia**. Yhteissuunnittelutyöaika ei voi lisätä lukuvuoden opettajatyöpäivien määrää. Maksimi tuntimäärän ylitys on sopimusrikkomus, alitus ei ole. Siksi työaikasuunnitelmassa pitää olla väljyyttä.

Jos opettajalla on palkanmaksunperusteena olevia tunteja alle opetusvelvollisuuden, ositetaan ys-ajan määrä samassa suhteessa. Sivutoimisella tuntiopettajalla ei ole yhteissuunnitteluelvoitetta.

Sivista peruskoulu ja lukio

Koulutus ja suunnittelutyö

Mihin tarkoitettu?

Opettajalle määräytyvien opetus- ja muiden tehtävien lisäksi opettajan tulee osallistua koulussa opetuksen yhteissuunnitteluun, aineryhmittäisiin ja asiaryhmittäisiin neuvonpitoihin, kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön sekä opetuksen suunnitteluun ja koulun toiminnan kehittämiseen liittyvien tehtävien tekemiseen.

Sivista peruskoulu ja lukio Koulutus ja suunnittelutyö

Kuinka paljon?

Koulukohtaisesta toteutuksesta riippuen **45-100 tuntia** lukuvuodessa. Työajan käyttö suunnitellaan ja sitä seurataan.

Sivista harjoittelukoulut Opinto- ja suunnittelutyö

Mihin tarkoitettu?

Työvelvollisuuteen kuuluvien tehtävien suorittamiseksi koulukohtaisesta toteutuksesta riippuen opettajan tulee osallistua opettajankokouksiin, aineryhmäkokouksiin ja neuvotteluihin.

Sivista harjoittelukoulut Opinto- ja suunnittelutyö

Kuinka paljon?

Yhteissuunnittelutyöajan kokonaismäärä oppilastyöpäivien aikana on **69-107 tuntia**. Yhteissuunnittelutyöajan käyttö suunnitellaan vuosittain eikä työaika voi lisätä lukuvuoden opettajatyöpäivien määrää.

Yleistä työajan suunnittelusta ja käytöstä

Miten työaika saadaan riittämään?

Yhteissuunnittelutyöajan käyttö tulee virka- ja työehtosopimusten mukaisesti suunnitella, jotta se jakautuu mahdollisimman tasaisesti lukuvuoden ajalle ja voidaan varmistaa, että työaika riittää kaikkiin tehtäviin.

Rehtori suunnittelee ja varaa työajasta koulun yhteisiin tehtäviin tarvittavan aikaresurssin ja opettaja suunnittelee jäljelle jäävän ajan käytön.

Mikäli näyttää siltä, ettei aika suunnitelmassa riitä kaikkeen, pitää rehtorin kanssa sopia mitä tehtävistä jätetään pois tai mihin käytetään vähemmän aikaa. Suunnitelmiin pitäisi jättää myös kohdentamatonta aikaa, koska kaikkea ei voi ennakoida.

Mistä liikkeelle?

- Ole yhteydessä rehtoriin ja ota puheeksi yhteissuunnitteluresurssin käytön **suunnittelu** yhteistyössä rehtorin ja opettajien kanssa. Suunnitelman tulisi olla valmis jo lukuvuoden alussa, jotta **työtehtävät saadaan jakautumaan tasaisemmin** työyhteisössä ja **varmistetaan ajan riittäminen** kaikkiin tehtäviin.
- Yhteissuunnittelutyön painopistealueet, resursointi ja toteuttaminen päätetään yhdessä opettajien kanssa koulun lukuvuoden toimintasuunnitelmaa laadittaessa.
- Viikoittain tai joka toinen viikko pidettävät kaikkia koskevat yhteiskokoukset eivät ole järjestelmän tarkoitus, koska tällöin ei jää aikaa muiden yhteissuunnitteluun kuuluvien tehtävien hoitamiseen.
- Vaikka yhteissuunnittelun tarkoituksena on koulun yhteisvastuullinen kehittäminen, niin opettaja voi yhteissuunnittelutyöajan puitteissa tehdä yksinäänkin töitä.
- **Työajan käyttöä kannattaa seurata** järkevällä, yhteisesti sovitulla tavalla koko lukuvuoden ajan, koska muuten mahdollisesta työajan ylittymistä ei ole näyttöä.

Yhteissuunnittelutyöaika on tarkoitettu käytettäväksi sellaiseen opettajien väliseen yhteistyöhön ja koulun kehittämistoimintaan, joka paikallisesti on *tärkeää ja tarpeellista*.

Ys-aikaa on: Koulun ja kodin yhteistyö

- yhteistyö oppilaiden ja opiskelijoiden huoltajien kanssa
- vanhempainillat, niiden suunnittelu ja toteutus
- arviointikeskustelut, kun huoltajat ovat läsnä
- vanhempainvartit, vanhempaintapaamiset
- moniammatillinen yhteistyö ja neuvottelut, palaverit
- tiedotteet, kirjeet, puhelut, Wilma-viestintä
- muu yhteistyö huoltajien kanssa
 - perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määrätään, että koulun on oltava yhteistyössä huoltajien kanssa niin, että he voivat tukea lastensa tavoitteellista oppimista ja koulunkäyntiä
 - kodin ja koulun välisen yhteistyön tulisi korostua erityisesti esiopetuksen, vuosiluokkien 1–6 ja erityisopetuksen opettajien yhteissuunnittelutyössä

Ys-aikaa on: Asia- ja aineryhmittäiset neuvonpidot

- luokanvalvojien yhteispalaverit
- luokkataso- tai ainekohtaiset palaverit
- tiimipalaverit
- avustajapalaverit
- moniammatillinen yhteistyö oppilasasioissa
- perehdyttäminen
- keskustelut esimiehen kanssa
- kehityskeskustelut ja niihin valmistautuminen
- projektit ja kyselyt, joita ei korvata erikseen

Ys-aikaa on: Opetuksen yhteissuunnittelu

- Kahden tai useamman opettajan yhteistyönä tapahtuva opetuksen yhteissuunnittelu (ei kuitenkaan oman opetuksen tai yksittäisen oppitunnin toteutuksen suunnittelu)
- koulun tapahtumien, juhlien yms. suunnittelu
- koulun muun toiminnan suunnittelu
- aineryhmä- ja luokkatasopalaverit
- nivelvaiheenpalaverit
- samanaikaisopetuksen suunnittelu
- pedagogisten asiakirjojen laatiminen ja päivittäminen

Ys-aikaa on: Muu opetuksen suunnittelu ja koulun toiminnan kehittäminen

- yhteistoimintapalaverit (mm. opettajain kokoukset) ja niihin valmistautuminen
- Koulun kasvatustyön ja koulun toimintaan liittyvien tapahtumien, juhlien, retkien yms. suunnittelu
- yhteydenpito muihin kouluihin ja oppilaitoksiin
- moniammatillinen yhteistyö
- yhteydenpito viranomaisiin ja muihin tahoihin
- opetusmenetelmien ja työtapojen kehittäminen
- työsähköpostien lukeminen ja kirjoittaminen

Ys-aikaa ei ole (mm.):

- **omien oppituntien suunnittelu, valmistelu ja jälkityöt**
- muiden erikseen korvattavien tehtävien tekeminen (esim. luokanvalvojan tehtävät, kirjasto, välineiden huoltaminen)
- opettajatyöpäivät (eli veso/teso-päivät)
- sellaisten tehtävien tekeminen, joita varten opettaja on vapautettu tavanomaisesta opetustyöstään
- koulutus
- **HUOM! Välitunti on osa oppituntia, joten välituntien aikana tehtyä työtä ei voida lukea ys-aikaan kuuluvaksi**

**Yhteissuunnittelutyöaikaa ei ole
tarkoitettu koulutukseen ja
opintotoimintaan.
Siihen käytetään opettajatyöpäiviä,
eli veso-/teso-koulutuksia.**

Lisähuomioita yhteissuunnittelutyöaikaan

- Ys-aika on osin sidottua, osin sitomatonta työaikaa. **Työajan aikaan ja paikkaan sidottu osuus ei voi olla kovin suuri, koska silloin ei jää aikaa hoitaa esim. kodin ja koulun välistä yhteistyötä.**
- Ys-aikaa ei voi ylittää. Jos ys-aika ei riitä, kannattaa seurata sen toteutumista ja keskustella ajoissa rehtorin kanssa miten asia ratkaistaan.
- Yhteiset kokoukset ja niihin valmistautuminen luetaan ys-aikaan.
- Kaikkia koskevat viikoittaiset yhteistyökokoukset eivät välttämättä ole aina tarkoituksen-mukaisia, koska ys-aikaa tarvitaan paljon myös huoltajien kanssa tehtävään yhteistyöhön.

- Ys-ajalla tehtäväksi tarkoitettut työt ovat sellaisia, että niitä tehdään muuallakin kuin koululla. Mm. tästä syystä ys-aika ei kuulu lukujärjestykseen.
- Voi silti olla tarkoituksenmukaista, että työjärjestykseen jätetään tilaa opettajien käytännön yhteistyölle.

Sivutoimisen tuntiopettajan ys-aika

- Yhteissuunnittelutyövelvollisuus ei koske sivutoimisia tuntiopettajia eikä enintään viiden koulun työpäivän pituisessa palvelussuhteessa olevia määräaikaisia opettajia kuten viransijaisia.
- Mikäli sivutoimiselta tuntiopettajalta kaivataan yhteissuunnittelun työpanosta, pitää häneltä ostaa siihen erikseen työaika.

Osa-aikainen työnteko ja ys-aika + veso/teso

Osittaisen virkavapaan ja viranhoidon palkkaus (OVTES)

- Osa-aikatyössä peruspalkka ja muut varsinaisen palkan osat ovat samassa suhteessa alemmat kuin viranhaltijan työaika on tämän virka- ja työehtosopimuksen täyttä säännöllistä työaikaa lyhyempi.
- Opetusvelvollisuustyöajassa opetusvelvollisuustuntimäärä vastaa täyttä työaikaa. Varsinaisen palkan velvoitteiden määräämiseen sovelletaan osa-aikaprosenttia.
- Ys-ajan ja vesojen/tesojen määrää vähennetään samassa suhteessa kuin opetustunteja on vähennetty (Työtuomioistuimen päätös)
- **Työtuomioistuimen päätöstä sovelletaan myös Sivistan sopimusallalla**

Arviointikeskustelut ja ys-aika (perusopetus)

- Opetussuunnitelma ei velvoita pitämään erillisiä arviointikeskusteluja, mutta arviointi on oleellinen aihe kodin ja koulun välisessä yhteistyössä.
- Opettajan vastuu on huolehtia siitä, että niin oppilailla kuin huoltajillakin on riittävästi tietoa arviointiperusteista sekä oppilaan opintojen edistymisestä, työskentelystä ja käyttäytymisestä.
- Vanhempien kanssa käytävä keskustelu on osa **kodin ja koulun välistä yhteistyötä**, jota perusopetuksessa tehdään yhteissuunnittelutyöajalla.
- **Vaikka mainittu keskustelu nimettäisiin ”arviointikeskusteluksi”, on kyseessä edelleen kodin ja koulun välinen yhteistyö.**

Pedagogiset asiakirjat ja ys-aika

- Pedagoginen arvio ja pedagoginen selvitys ovat hallinnollisia päätöksiä. Niiden valmistelu ja päivitys on ys-aikaan kuuluva tehtävä.
- Oppimissuunnitelmien laadinta yhteistyössä muiden opettajien ja huoltajien kanssa ei ole oman opetuksen suunnittelua, vaan yhteissuunnittelutyöaikaan kuuluva tehtävä, sillä oppimissuunnitelmissa ei suunnitella yksittäisen oppitunnin toteutusta.

VIPU -työajanseurantatyökalu avuksi

- Ys-aika-taulukko on tarkoitettu **yhteissuunnittelutyöajan suunnittelun tueksi**. Tehtävät esimerkissä on kirjoitettu perusopetuksen näkökulmasta ja niitä pitää muokata, jos taulukkoa halutaan käyttää lukiossa. Kunnallisessa opetusalan sopimuksessa perusopetuksessa yhteissuunnittelutyöaika on enintään 120 h/lukuvuosi ja lukiossa 101 h/lukuvuosi.
- Jos vaikuttaa siltä, ettei yhteissuunnittelutyöaika riitä opettajan virkavelvollisuuksien hoitamiseen, tulee asia ottaa välittömästi puheeksi rehtorin kanssa ja käydä yhdessä läpi ys-ajan suunnitelma sekä mahdollinen seuranta tilanteen korjaamiseksi.
- Taulukossa olevat otsikot ovat esimerkkejä ja niitä voi lisätä, poistaa tai muokata tarpeen mukaan.
- [VIPU Seuraa työaikaasi](#)

Opettajatyöpäivät eli suunnittelu- ja koulutuspäivät

Tuttavallisesti veso- tai teso-päivät

Suunnittelu- ja koulutuspäivät eli veso-päivät (Kunnan perusopetus ja lukio, OVTES)

- Peruskoulun, lukion ja aikuislukion toistaiseksi otetulla opettajalla ja vähintään lukuvuoden työajaksi otetulla määräaikaisella opettajalla on velvollisuus osallistua lukuvuoden aikana kolmeen kuusi tuntia (yhteensä 18 tuntia) kestävään suunnittelu- ja koulutustyöpäivään eli ns. veso-päivään.
- Yksi päivistä voidaan jakaa pidettäväksi kahtena eri tilaisuutena, joiden yhteispituus on kuusi tuntia.
- On myös mahdollista sopia työnantajan kanssa veso-päivän korvaamisesta muulla vastaavalla koulutuksella.
- Jos päätoimisen opettajan palvelussuhde, esimerkiksi sijaisuus, kestää vain osan lukuvuoden työajasta, hänellä ei ole osallistumisvelvollisuutta, ei myöskään sivutoimisella tuntiopettajalla.
- Jos opettaja on osittaisella hoitovapaalla, osa-aikaeläkkeellä tai muuten osittaisella virkavapaalla, veso-päiviin osallistutaan samassa suhteessa kuin työaika on täydestä työajasta. Opetusvelvollisuus vastaa täyttä työaika.
- Työnantaja päättää veso-työajan sijoittumisesta ja sisällöistä.

Koulutus ja suunnittelutyö eli teso-päivät (Sivista)

- Opettajalla on velvollisuus osallistua työnantajan kanssa sovittuun **täydennyskoulutukseen tai suunnittelutyöhön 18 tuntia lukuvuodessa**. Jos koulutus- ja suunnittelutyö toteutetaan kokonaisina työpäivinä (vähintään 6 tuntia), kaksi työpäivää voidaan sijoittaa koulun työkauden ulkopuolelle välittömästi ennen tai jälkeen lukukauden ja enintään yksi voi olla lauantaityöpäivä lukuvuoden työajan aikana.
- Lisäksi opettaja voidaan koulun työkauden aikana määrätä enintään kuudeksi tunniksi opettajan omaa ammattitaitoa edistävään ja ylläpitävään koulutukseen tai työnkykyä ja työhyvinvointia parantavaan toimintaan.
- On myös mahdollista sopia työnantajan kanssa teso-päivän korvaamisesta muulla vastaavalla koulutuksella.

Koulutus ja suunnittelutyö eli teso-päivät (Sivista)

- Jos päätoimisen opettajan palvelussuhde, esimerkiksi sijaisuus, kestää vain osan lukuvuoden työajasta, hänellä ei ole osallistumisvelvollisuutta, ei myöskään sivutoimisella tuntiopettajalla.
- Jos opettaja on osittaisella hoitovapaalla, osa-aikaeläkkeellä tai muuten osittaisella virkavapaalla, teso-päiviin osallistutaan samassa suhteessa kuin työaika on täydestä työajasta. Opetusvelvollisuus vastaa täyttä työaikaa.
- Työnantaja päättää teso-työajan sijoittumisesta ja sisällöistä.

Opinto- ja suunnittelutyö eli teso-päivät (harjoittelukoulut)

- Harjoittelukouluun työsuhteeseen otetulla opettajalla on velvollisuus varsinaisten koulupäivien ja työehtosopimuksella määritellyn työvelvollisuuden lisäksi osallistua opinto- ja suunnittelutyöhön kolmena päivänä lukuvuodessa. Näistä päivistä yksi voidaan erityisestä syystä yliopiston luvalla pitää kahtena yhteensä vähintään 6 tuntia kestäväenä eri tilaisuutena.
- Jos opettaja on työnantajan suostumuksella osallistunut yliopiston järjestämään viisi päivää kestäneeseen opettajille tarkoitettuun täydennyskoulutukseen, on hänellä edellä mainittu velvollisuus viiden lukuvuoden aikana osallistua kahteen opinto- ja suunnittelupäivään lukuvuodessa.
- Työnantaja voi määrätä, että mainitun opinto- ja suunnitteluajan lisäksi lehtori ja tuntiopettaja osallistuu suunnittelu-, koulutus ja työyhteisön kehittämiseen varsinaisten koulutuspäivien ja muun määrätyn työvelvollisuuden lisäksi enintään kaksi päivää (enintään 12 tuntia) lukuvuodessa.

Opinto- ja suunnittelutyö eli teso-päivät (harjoittelukoulut)

- Tämän määrätyn lisätyöpäivän työajan pituus on 6 tuntia ja kehittämispäivä on ajoitettava välittömästi lukukauden työajan päättymisen / alkamisen yhteyteen. Jos kehittämispäiviä on lukuvuodelle määrätty kaksi, toinen niistä saadaan järjestää kahtena kolmen tunnin oppilastyöpäiville sijoitettavana tilaisuutena, jos työnantaja katsoo sen tarkoituksenmukaiseksi. Kehittämispäivästä opettajalle maksetaan päiväpalkka.
- Jos opettaja on osittaisella hoitovapaalla, osa-aikaeläkkeellä tai muuten osittaisella virkavapaalla, teso-päiviin osallistutaan samassa suhteessa kuin työaika on täydestä työajasta. Opetusvelvollisuus vastaa täyttä työaika.
- Työnantaja päättää teso-työajan sijoittumisesta ja sisällöistä.

Heräsikö kysyttävää? Ole yhteydessä omaan luottamusmieheesi!

Luottamusmies osaa auttaa sinua muihinkin palkkaukseen ja työaikaan liittyvissä kysymyksissä.

Tutustu ja seuraa: oaj.fi opettaja.fi   [@oajry](https://www.instagram.com/oajry)